

Het moment van de waarheid voor Burundi

Eind mei trekken de Burundezen opnieuw naar de stembus. Dat de verkiezingen een gespannen sfeer in het land aanwakkeren, staat buiten kijf. Maar hoe staat de situatie in Burundi er vandaag voor?

LINA JANSSEN · 25 APRIL 2015

Politiek geweld en intimidatie brachten een vluchtelingenstroom op gang.

© Ignatous Ssuuna/IRIN

Dé vraag in Burundi is of president Nkurunziza voor een derde regeringstermijn zal gaan. Een beslissing waarmee hij de grondwet én het vredesakkoord van Arusha zou schenden. Zaterdag wordt de aanhoudende stilte rond de president eindelijk doorbroken: het moment van de waarheid.

Artikel 302

De partij van de president, de CNDD-FDD, wil dat Nkurunziza zich opnieuw kandidaat zal stellen.

Vanaf eind mei vinden er op alle niveaus verkiezingen plaats in Burundi, van lokale en parlementaire verkiezingen tot de beslissende presidentsverkiezingen op 26 juni.

De Burundese president Nkurunziza is volgens de grondwet na twee presidentstermijnen niet meer verkiesbaar. Toch wil de partij van de president, de CNDD-FDD, dat Nkurunziza zich opnieuw kandidaat stelt voor een derde ambtstermijn. Van de tegenstrijdigheid met artikel 302 van de Burundese grondwet en eerder vastgelegde vredesakkoorden trekt de partij zich niets aan. Ondertussen probeert de CNDD-FDD zich via allerlei manoeuvres vast te klampen aan de macht.

Afgelopen vrijdag vond in Bujumbura groot protest plaats tegen een mogelijke derde termijn voor de huidige president. Daarbij werden door de Burundese politie 117 mensen

gearresteerd. Zij maken kans op een gevangenisstraf wegens 'gewapende opstand'. Vier mensen en twee politieagenten raakten gewond. Er ontstond grote chaos in de stad doordat de politie gewelddadig ingreep.

Politiek geweld en intimidatie brachten een vluchtelingenstroom op gang.

© Ignatous Ssuuna/IRIN

Geweld en geruchten

Politiek geweld en intimidatie in de aanloop naar de Burundese verkiezingen brachten in de regio van de Grote Meren een vluchtelingenstroom op gang. In totaal trokken op minder dan een maand tijd al meer dan 12.000 Burundezen naar buurland Rwanda en de Democratische Republiek Congo. Dat meldt humanitaire nieuwssite [Irin](#).

Deze vluchtelingen getuigen dat het toenemend geweld en de onveiligheid Burundi onleefbaar maakten. Achter het geweld zou volgens de vluchtelingen de jeugdpartij van de CNDD-FDD zitten, de Imbonerakure. De Imbonerakure worden door de partij van de president ingezet om onrust te stoken en terreur te zaaien bij de bevolking.

'De Imbonerakure dragen inderdaad verantwoordelijkheid voor deze vluchtelingenstroom. Het klopt dat ze mensen intimideren en bedreigen, zonder geweld te schuwen. Dat zorgt voor angst onder de mensen', getuigt Consolata Baranyizigiye, coördinatrice van de Bisschoppelijke Commissie voor Gerechtigheid en Vrede in Burundi.

'Doordat er momenteel geen duidelijkheid is over de situatie doen heel wat geruchten de ronde. Niemand weet wat er juist gaat gebeuren. Maar zaterdag wordt gevreesd. Ook ik heb een "wegloopruzak" klaarstaan, voor moest er echt onrust uitbreken', getuigt een Belgische vrijwilligster in Burundi.

De stilte doorbroken

Er bleef tot voor kort een stilte rond de president hangen, die de geruchtenmolen alleen maar meer op gang bracht. Afgelopen week werd die stilte dan toch doorbroken.

En hoe de situatie in

Burundi daarna zal evolueren? Daar kunnen we voorlopig enkel maar naar raden.'

De CNDD-FDD kondigde woensdag een congres aan, dat zaterdag zal plaatsvinden in Bujumbura. Wat er allemaal op de agenda van dat congres staat is niet duidelijk, maar er zal een stemming plaatsvinden om een presidentskandidaat te benoemen. Iedereen houdt de adem in, al bestaat er volgens het politiek en maatschappelijk middenveld geen twijfel: Pierre Nkurunziza zal aangewezen worden.

'Stel dat Nkurunziza morgen als kandidaat aangewezen wordt, dan is er de ongerustheid dat mensen op straat zullen komen. Ze zullen hun ongenoegen uiten door middel van manifestaties. De kans bestaat dat de politie haar functie dan niet correct zal uitoefenen, maar met geweld zal optreden en van de chaos misbruik zal maken', zegt Consolata Baranyizigiye.

'Maar we kunnen de situatie niet voorspellen. Alles hangt af van het congres morgen. En hoe de situatie in Burundi daarna zal evolueren? Daar kunnen we voorlopig enkel maar naar raden.'

POLITIEK AFRIKA BURUNDI

Vond je dit artikel de moeite? Schrijf je hier in op de MO*Daily en ontvang elke dag 5 topartikels.

LEES OOK ▶

Nkurunziza orchestreert staatsgreep?

15.05.15 - Na een bewogen week in Burundi wordt er in de hoofdstad Bujumbura druk gespeculeerd over de gepoogde 'staatscoup' die plaatsvond op 13 mei .

Wie draagt de broek in Burundi?

14.05.15 - Verwarring alom in Burundi nadat Godefroid Niyombare zijn staatsgreep aankondigde op Bonesha FM, een private radiozender.

Als de president van huis is, dansen de generaals op tafel

14.05.15 - Koppigheid lijkt soms een vereiste te zijn voor Afrikaanse leiders.

Burundi in politieke chaos

13.05.15 - De staatsgreep van 13 mei volgt op weken van demonstraties tegen de nieuwe kandidatuur van zittend president Nkurunziza. De strijd om de macht heeft vele wortels.